

MAPA PAMIĘCI (+ BONUS DŹWIĘKOWY)

Scenariusz warsztatu do spektaklu w reż. Weroniki Szczawińskiej
K. albo wspomnienie z miasta

CZĘŚĆ 1. MAPA PAMIĘCI

RYSOWANIE MAPY (15 min)

W pięcioosobowych grupach uczniowie dostają inny fragment miasta – trzeba go nanieść na papier flipchartowy jak na mapę. Dla ułatwienia możesz przygotować kontury ulic, które ograniczają te konkretne fragmenty miasta, które dostaje dana grupa. Interesują nas tereny miejskie, które wyznaczają następujące linie: Trasa Bursztynowa, ul. Polna, Aleja Wojska Polskiego, ul. 3 Maja, Kanał Bernardyński aż do połączenia z Prosną. W zależności od tego, ile jest grup, możesz podzielić ten teren na różne fragmenty. Spróbujcie przygotować własną mapę – uwzględnijcie ulice i ważne punkty w mieście. Spójrzcie na nią jeszcze raz i pomyślcie, czy w tym rejonie są jakieś miejsca ważne dla Was, osobiście. Jeśli tak, to zaznaczcie je też na mapie.

Następnie spróbujcie połączyć kawałki map w jedną ogromną mapę. Przyjrzyjcie się – czy czegoś ważnego jeszcze brakuje?

WSPOMNIENIE Z MIASTA (15 min)

Przeczytajcie fragmenty opisów dawnego Kalisza z czasów, kiedy zamieszkiwała go społeczność żydowska (wskazówki w bibliografii). Wychwycie ważne miejsca dla tej społeczności, np. synagoga, łaźnia. Narysujcie je na folii – to może być rysunek symboliczny. Teraz spróbujcie umieścić te rysunki na foliach na Waszej dużej mapie – tak, żeby nakładały się na mapę. Zobaczcie, gdzie się znajdowały – czy blisko jakichś dzisiejszych punktów? Porozmawiajcie o Waszych odczuciach i skojarzeniach, kiedy patrzycie na tę mapę.

ROZMOWA O SPEKTAKLU (15 min)

Wróćcie myślami do spektaklu. Porozmawiajcie przez chwilę o tym, co się wydarzyło na scenie. Przypomnijcie sobie, gdzie znaleźli się Marco Polo i Van Der. Czego szukali? Co ich zaskoczyło? Co znaleźli? Gdzie byli mieszkańcy miasta? W jaki sposób była skonstruowana ta historia?

KIEDY

po obejrzeniu spektaklu, najlepiej w okresie tygodnia

DLA KOGO

dla grupy/klasz ze szkoły ponadpodstawowej

CZAS

1,5 godziny na część główną i 45 min na bonus dźwiękowy

GDZIE

w sali, gdzie jest trochę wolnej przestrzeni do zajęć ruchowych (można odsunąć ławki)

POTRZEBA

papieru flipchartowego (mogą być stare plakaty, duże powierzchnie, na których można pisać) i markerów; folii sztywnych (tzw. ofertówek); wybranych fragmentów dotyczących dziejów społeczności żydowskiej w Kaliszu (patrz: bibliografia)

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

ROZMOWY STOLIKOWE W CZTERECH RUNDACH (45 min)

Ustawcie w różnych punktach sali 5 ławek otoczonych krzesłkami – stanowisk do dyskusji. Ważne, żeby łącznie było tyle krzesel, ilu jest uczniów. Każdy stolik dostaje w przydziale jedno pytanie – napisz je na górze kartki flipchartowej i połóż na stoliku. Przed Wami 4 rundy rozmów stolikowych.

Zaprosz 5 osób do pełnienia roli sekretarza stolika. Każdy sekretarz siada przy swoim stoliku z pytaniem. Jego zadaniem jest dbanie o przebieg i kulturę dyskusji oraz zapisywanie ważnych myśli, które padły w toku rozmowy i relacjonowanie przebiegu poprzedniej rozmowy kolejnej grupie, która pojawi się przy stoliku w następnej rundzie. Sekretarz dba również o to, żeby dyskutanci uzasadniali swoje wypowiedzi. Kilka przydatnych zwrotów dla sekretarza:

Czy mógłbyś to uzasadnić? Dlaczego tak ci się wydaje? Czy możesz to rozwinąć? Co przez to rozumiesz?

Reszta klasy wybiera miejsce przy konkretnym stoliku – nie wolno zmieniać układu krzesel, więc jeśli gdzieś wszystkie krzesła są zajęte, trzeba poszukać wolnego. Każdy powinien zająć miejsce na początku pierwszej rundy. Jedna runda rozmów trwa 10 minut. Są 4 rundy, co oznacza, że każdy przejdzie przez 4 z 5 stolików. Pilnuj czasu. Po upływie 10 minut każdy uczeń zmienia miejsce i wybiera nowy stolik, najlepiej taki, przy którym siedzą w większości te osoby, z którymi przed chwilą nie rozmawiał.

Pytania stolikowe:

CZY WARTO PAMIĘTAĆ O HISTORII MIEJSCA? DLACZEGO TAK, DLACZEGO NIE?

CZY CHCIELIBYŚCIE, ŻEBY KTOŚ PAMIĘTAŁ O KALISZU ZA 100 LAT? CO PO WAS ZOSTANIE ZA 100 LAT?

SKĄD WIECIE, CO SIĘ DZIAŁO KIEDYŚ? GDZIE SĄ ŹRÓDŁA NASZEJ WIEDZY NA TEMAT PRZESZŁOŚCI?

JAK DZIAŁA NASZA PAMIĘĆ? CO NAM POMAGA PAMIĘTAĆ?

CZY MOŻNA MANIPULOWAĆ PAMIĘCIĄ?

Te pytania wynikają ze spektaklu i prowadzą do dyskusji na temat pamięci i tożsamości miejsca. Zawieście zapisane kartki papieru flipchartowe z każdego stolika na tablicy albo gdzieś w widocznym miejscu, tak żeby można było się z nimi zapoznać.

Na koniec: Każdy pisze na kartce jedno zdanie, z którym wychodzi dzisiaj z lekcji.

PEDAGOG TEATRU MAGDALENA SZPAK

Prezeska Stowarzyszenia Pedagogów Teatru (SPT). Pedagog teatru w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. Wspiera budowanie strategii działań edukacyjnych w kontekście współczesnego teatru. Szkoli nauczycieli i edukatorów wykorzystujących metody teatralne w pracy z amatorami. Prowadzi warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży. Współautorka projektów Teatralne Spięcie (budowanie współpracy między teatrami a lokalnymi szkołami) i ogólnopolskiego działania Teatr. CTRL+V (warsztaty do spektakli teatralnych dla nauczycieli i licealistów), realizowanych przez SPT. Od 2008 r. w Instytucie Teatralnym zajmuje się działaniami przeznaczonymi dla widowni teatralnej w każdym wieku – od niemowląt do seniorów.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

CZĘŚĆ 2. BONUS DŹWIĘKOWY

GADŻETY Z UBIEGŁEGO STULECIA (10 min)

Usiądźcie w kole i połóżcie na środku wszystkie przyniesione sprzęty do odtwarzania i/lub nagrywania dźwięku. Co udało Wam się zgromadzić? Przyjrzyjcie się magnetofonowi szpulowemu, kasetowemu, gramofonowi. Zobaczcie, jak to działa. Jeśli macie nośniki do odtwarzania, to posłuchajcie, jak brzmią. Czy znacie jeszcze inne sprzęty do nagrywania i odtwarzania dźwięków?

DŹWIĘKI NA PAPIERZE (10 min)

Niech każda z grup dostanie jeden sprzęt i spróbuje wysłuchać dźwięków odtworzonych na nim i opisać swoje wrażenia, skojarzenia. Można pisać i rysować.

DŹWIĘKI W PRZESTRZENI (10 min)

Spróbujcie poszukać dźwięków w przestrzeni – w klasie, w plecaku. Może jakieś przedmioty, które macie ze sobą, wydają jakiś ciekawy dźwięk. Jeśli to możliwe, spróbujcie nagrać Wasze głosy na magnetofon szpulowy albo kasetowy i odsłuchać. Jak to brzmi? Gdzie można by wykorzystać takie brzmienie?

POCZTÓWKA DŹWIĘKOWA Z KALISZA - MATERIAŁ ARCHIWALNY ODNALEZIONY W 2017 ROKU (15 min NA OPRACOWANIE + ZADANIE DOMOWE)

Wyobraźcie sobie, że za 100 lat młodzi ludzie w Kaliszu odnajdują nagrane na mp3 lub innym (przestarzałym już wtedy) nośniku pocztówkę dźwiękową Minuta z Kalisza 2017. Co by tam znaleźli? Jakie dźwięki mogliby usłyszeć, gdyby udało im się odtworzyć nagranie? W grupach przygotujcie Waszą propozycję. Możecie ją nagrać tak, jak chcecie – jeśli macie taką możliwość, to w klasie albo w domu. Możecie skorzystać ze sprzętów do nagrywania lub z darmowych programów do nagrywania np. Audacity lub Free Sound Recorder.

POTRZEBA

Do wersji z bonusem przydadzą się stare sprzęty do odtwarzania i nagrywania (wraz z nośnikami): magnetofon szpulowy, kasetowy, gramofon, dyktafon starego typu. Poproś uczniów na wcześniejszych zajęciach, żeby zapytali w domu, czy ktoś jeszcze ma taki sprzęt. Jeśli uda Wam się go zgromadzić, to możecie przeprowadzić również część bonusową

BIBLIOGRAFIA

Kunicki Bogumił, Ballady kaliskie, Kalisz 1991. Książka dostępna tutaj: <http://www.info.kalisz.pl/ballady/>
Pniewski Tadeusz, Kalisz z oddali, Poznań 1988. Fragmenty tej książki można znaleźć tutaj: http://www.info.kalisz.pl/z_oddali/roz4.htm
Przygodzki Sławomir, Kalisz wielokulturowy, Kalisz 2012-2013.
<http://www.kalisz.info/zydzi-w-kaliszu.html>
<http://www.kalisz.info/boznica-zydowska.html>

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
[facebook.com/
TeatrBoguslawskiego](https://facebook.com/TeatrBoguslawskiego)